

## Kunnan osan siirto Lempäälän kunnasta Tampereen kaupunkiin

Kunnanhallitus 08.04.2024 § 78

Valmistelija yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa

Tampereen kaupunki ja Lempäälän kunta valmistelivat yhteistyössä Vuoreksen osayleiskaavan 2000-luvun alkuvuosina. Vuoreksen yhteinen osayleiskaava sai lainvoiman 2006. Samassa yhteydessä kunnat sopivat alueen toteuttamisen yhteistyöperiaatteista.

Tampereen kaupunki on asemakaavoittanut Vuoreksen yleiskaavan mukaiset alueet lähes kokonaisuudessaan ja toteuttanut alueen palveluverkon ja infran. Vuoreksessa asuu Tampereen puolella tällä hetkellä n. 6 000 ihmistä. Vuoreksen suunnittelukokonaisuuteen kuulunut Västringinmäen alue, jonne sijoittuu n. 2 000 asukasta, on lähtenyt rakentumaan. Tampereen puolella Vuoreksen alueella on tarkoitus tehdä asemakaavoitusohjelman mukaisesti asemakaavan muutokset sekä Vuoreksen keskustan liikekorttelissa että Ruskontien varren työpaikka-alueella. Muutosten tavoitteena on saada alueet toteuttamiskelpoisiksi muuttuneessa toimintaympäristössä.

Lempäälä on toistaiseksi toteuttanut Vuoreksen yleiskaavan mukaista rakentamista lähinnä Anniston kyläalueen ympäristössä, jonne on tehdyn asemakaavoituksen mukaisesti toteutettu pientalovaltaista asumista.

Tampereen kaupunki ja Lempäälän kunta haluavat yhdessä vauhdittaa Vuoreksen kehittämistä ja ovat ryhtyneet valmistelemaan kuntarajan siirtoa. Suunniteltu kuntarajan siirto koskee liitteenä olevan karttakuvan mukaista aluetta Lempäälän kunnan Ruskontien pohjoispuolella, jota esitetään siirrettäväksi Tampereen kaupungin alueeksi. Alue on kooltaan noin 112 hehtaaria.

Kuntarajan siirtämisellä tavoitellaan eheää ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivaa kokonaisuutta Ruskontien pohjoispuolelle, jossa Tampereen kaupungilla on mahdollisuuksia toteuttaa sekä tarjota uuden alueenasukkaille hyvät elinolosuhteet sekä palvelut. Esitetty muutos parantaa siten koko alueen toimintakykyä, elinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Edellä mainittu alue tukeutuu Tampereen Vuoreksen yhdyskuntarakenteeseen ja palveluihin. Alueelle on yleiskaavan mukaisella maankäytöllä toteutettavissa monipuolista asumista n. 3 500 asukkaalla. Maankäyttöratkaisut tarkentuvat tulevissa asemakaavoitusprosesseissa. Uudet asukkaat tukisivat myös Vuoreksen palveluiden kehittymistä ja osaltaan varmistaisivat mm. koulukeskuksen hyvää käyttöastetta tulevaisuudessa. Erikseen voi todeta, että Tampereen puoleiset Vuoreksen isot infra- ja palveluinvestoinnit on jo tehty.

Kuntarajan siirron kohteena oleva alue Lempäälässä on yhä asemakaavoittamatta eikä siellä ole ennestään asutusta. Lempäälän kunta omistaa osaksi Tamperetta liitettäväksi esitetystä alueesta n. 48 ha eli 43 % alueen kokonaispinta-alasta. Mikäli rajansiirtoasia etenee päätöksentekoon ja saa lainvoiman, on Tampereen kaupungin tarkoitus ostaa Lempäälän omistamat alueet raakamaana myöhemmin erikseen määriteltävään raakamaahintaan. Samassa yhteydessä arvioidaan

alueiden aiempi maankäyttö ja mahdolliset vaikutukset. Yksityisomistuksessa olevien alueiden osalta Tampereen on tarkoitus noudattaa mahdollisen rajansiirron jälkeen voimassa olevia maapolitiikan linjauksia.

Kuntarajan siirrossa (toisin sanoen kunnanosan liittämisessä toiseen kuntaan) noudatetaan kuntarakennelakia (1698/2009). Kuntien hakiessa yhdessä kuntarajan siirtoa päättää siirrosta valtiovarainministeriö. Kuntien yhteinen esitys tulee valmistella kunnissa niin yksityiskohtaisesti, että ministeriö voi sen perusteella tehdä päätöksen kuntajaon muutoksesta ilman laajempaa valmistelua.

Ensimmäisessä vaiheessa rajansiirtoprosessissa on kuntien asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista huolehtiminen mukaan lukien kuulutuksen julkaiseminen kuntien virallisissa ilmoituskanavissa. Kuntalaisilla on mahdollisuus tehdä huomautuksia valmistellun aineiston osalta. Tämän jälkeen molempien kuntien valtuustot tekevät kuntien yhteisen esityksen ministeriölle.

Kuntarakennelain mukaan valtiovarainministeriön päätös kuntajaon muuttamisesta on tehtävä ennen muutoksen voimaantuloa edeltävän vuoden kesäkuun loppua. Kuntajaon muutos määrätään tulemaan voimaan kalenterivuoden alusta. Tampereen ja Lempäälän tavoitteena on, että ehdotettu kuntarajan muutos voisi tulla voimaan 1.1.2025. Kuntarajan siirto Tampereen kaupungin kanssa on Lempäälän kannalta perusteltu ja tukee kestävästä kaupunkiseudun kehitystä.

Lisätietoja yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa puh. 050 3839608

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää käynnistää Vuoreksessa suunnitellun kuntarajan siirron valmistelun ja merkitsee aikataulun tiedoksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.  Merkittiin pöytäkirjaan, että yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa poistui kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 18.31.
Tiedoksi	Tampereen kaupunki/Mikko Nurminen ja Virpi Ekholm, yhdyskuntajohtaja

Kunnanhallitus 27.05.2024 § 119  
309/10.00.00/2024

Valmistelija yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa

Tampereen kaupunki ja Lempäälän kunta valmistelivat yhteistyössä Vuoreksen osayleiskaavan 2000-luvun alkuvuosina. Vuoreksen yhteinen osayleiskaava sai lainvoiman 2006. Samassa yhteydessä kunnat sopivat alueen toteuttamisen yhteistyöperiaatteista.

Tampereen kaupunki on asemakaavoittanut Vuoreksen yleiskaavan mukaiset alueet lähes kokonaisuudessaan ja toteuttanut alueen

palveluverkon ja infran. Vuoreksessa asuu Tampereen puolella tällä hetkellä noin 6 000 ihmistä. Vuoreksen suunnittelukokonaisuuteen kuulunut Västringinmäen alue, jonne sijoittuu noin 2 000 asukasta, on lähtenyt rakentumaan. Vuoreksen alueella on tarkoitus tehdä asemakaavoitusohjelman mukaisesti asemakaavan muutokset sekä Vuoreksen keskustan liikekorttelissa että Ruskontien varren työpaikka-alueella. Muutosten tavoitteena on saada alueet toteuttamiskelpoisiksi muuttuneessa toimintaympäristössä.

Lempäälä on toistaiseksi toteuttanut Vuoreksen yleiskaavan mukaista rakentamista lähinnä Anniston kyläalueen ympäristössä, jonne on tehdyn asemakaavoituksen mukaisesti toteutettu pientalovaltaista asumista.

Tampereen kaupunki ja Lempäälän kunta haluavat yhdessä vauhdittaa Vuoreksen kehittämistä ja ovat ryhtyneet valmistelemaan kunnan osan siirtoa (kuntarajan siirtoa). Suunniteltu kuntarajan siirto koskee liitteenä olevan karttakuvan mukaista aluetta Lempäälän kunnan Ruskontien eteläpuolella, jota esitetään siirrettäväksi Tampereen kaupungin alueeksi. Alue on kooltaan noin 112 hehtaaria.

Kuntarajan siirtämisellä tavoitellaan eheää ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivaa kokonaisuutta Ruskontien eteläpuolelle, jossa Tampereen kaupungilla on mahdollisuuksia toteuttaa sekä tarjota uuden alueen asukkaille hyvät elinolosuhteet sekä palvelut. Esitetty muutos parantaa siten koko alueen toimintakykyä, elinkeinojen toimintamahdollisuuksia sekä yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Edellä mainittu alue tukeutuu Tampereen Vuoreksen yhdyskuntarakenteeseen ja palveluihin. Alueelle on yleiskaavan mukaisella maankäytöllä toteutettavissa monipuolista asumista n. 3 500 asukkaalle. Maankäyttöratkaisut tarkentuvat tulevaisuuden asemakaavoitusprosesseissa. Uudet asukkaat tukisivat myös Vuoreksen palveluiden kehittymistä ja osaltaan varmistaisivat mm. koulukeskuksen hyvää käyttöastetta tulevaisuudessa. Erikseen voi todeta, että Vuoreksen isot infra- ja palveluinvestoinnit on jo tehty.

Kuntarajan siirron kohteena oleva alue Lempäälässä on yhä asemakaavoittamatta eikä siellä ole ennestään varsinaista asutusta. Väestötietojärjestelmän mukaan alueella asuu yksi henkilö vakinaisesti ja yksi henkilö tilapäisesti (samassa rakennuksessa). Muita rakennuksia ei käytetä vakinaiseen asumiseen. Lempäälän kunta omistaa osaksi Tamperetta liitettäväksi esitetystä alueesta n. 48 ha eli 43 % alueen kokonaispinta-alasta. Kuntarajan siirron tultua valtiovarainministeriössä hyväksytyksi ja päätöksen saatua lainvoiman, on Tampereen kaupungin tarkoitus ostaa Lempäälän omistamat alueet raakamaana myöhemmin erikseen määriteltävään raakamaahintaan. Samassa yhteydessä arvioidaan alueiden aiempi maankäyttö ja mahdolliset vaikutukset. Yksityisomistuksessa olevien alueiden osalta on tarkoitus noudattaa mahdollisen rajansiirron jälkeen voimassa olevia maapolitiikan linjauksia.

Kuntarajan siirrossa noudatetaan kuntarakennelakia (1698/2009). Kuntien hakiessa yhdessä kuntarajan siirtoa päättää siirrosta valtiovarainministeriö. Kuntarakennelain 12 §:n mukaan muutoksen kohteena olevien kuntien yhteisessä esityksessä kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan on perusteltava kuntajaon muuttamisen tarve ja selvitettävä, miten kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttyvät. Kuntien on liitettävä esitykseensä kiinteistörekisterin pitäjän ja Digi- ja väestötietoviraston lausunnot. Esityksen valmistelussa kunkin kunnan velvollisuudesta huolehtia kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista säädetään

kuntalain 5 luvussa ja vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta henkilöille, joiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin kunnan osan siirtämisellä toiseen kuntaan voi olla huomattava vaikutus, säädetään hallintolain 41 §:ssä. Kunnanhallituksen on varattava kunnan asukkaille ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuus tehdä huomautus kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan. Huomautus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun huomautusten tekemistä koskeva kuulutus on kunnassa julkaistu siten kuin kunnalliset ilmoitukset julkaistaan. Kunnanhallitus antaa huomautuksista lausunnon ja tekee valtuustolle ehdotuksen kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan.

Kunnanhallitus päätti 8.4.2024 § 78, että Vuoreksessa suunnitellun kuntarajan siirron valmistelu käynnistetään ja aikataulu merkittiin tiedoksi. Kunnanhallituksen päätöksen jälkeen esitys rajan siirroksi liiteasiakirjoineen asetettiin nähtäville 15.4.-15.5.2024. Lisäksi 23.4.2024 järjestettiin yleisötilaisuus Vuoreksen koululla, jossa rajansiirtoasiaa esiteltiin. Rajansiirtoesityksestä pyydettiin lisäksi lausunnot kiinteistörekisterin pitäjältä (maanmittauslaitos) ja Digi- ja väestötietovirastolta.

Digi- ja väestötietovirasto on antanut 6.5.2024 lausunnon siirrettäväksi esitettyjen alueiden asukasmäärästä ja kielisuhteista. Maanmittauslaitoksen lausunnossa 15.5.2024 todetaan, että kiinteistörekisterin selvyys ja luotettavuus eivät vaarannu siirrettäessä esitetty alue Lempäälän kunnasta Tampereen kaupunkiin. Lisäksi rajansiirtoesityksestä saatiin Lempäälän kuntaan 6 kpl huomautuksia, joista 5 kpl oli osoitettu yhteisesti molemmille kunnille. Yhden saapuneen huomautuksen osalta varattiin Tampereen kaupungille mahdollisuus antaa lausunto. Vastaavasti Tampereen kaupunki varasi Lempäälän kunnalle mahdollisuuden antaa lausunto kahdesta ainoastaan sille saapuneesta huomautuksesta. Huomautuksissa nostettiin esiin muun muassa huoli Lempäälän ja Tampereen välisen tulevan maakaupan hinnasta ja sen vaikutuksesta yksityisten maanomistajien asemaan; huoli palvelujen järjestämisestä; Tampereen ja Lempäälän yhteisen yleiskaavan toteutumattomuus sekä kyseenalaistettiin, miten Lempäälän kunta hyötyy rajansiirrosta. Huomautukset sekä ehdotus niihin annettavaksi kunnanhallituksen lausunnoksi ovat tämän pykälän liitteenä. Lausunto on laadittu yhteistyössä kuntien kesken kaikkien huomautusten osalta.

Kuntarakennelain mukaan valtiovarainministeriön päätös kuntajaon muuttamisesta on tehtävä ennen muutoksen voimaantuloa edeltävän vuoden kesäkuun loppua. Kuntajaon muutos määrätään tulemaan voimaan kalenterivuoden alusta. Tampereen ja Lempäälän tavoitteena on, että ehdotettu kuntarajan muutos voisi tulla voimaan 1.1.2025.

Tampereen kaupunki ja Lempäälän kunta hakevat kuntarajan siirtoa yhdessä ja kuntien esitykset kuntarajan siirroksi ovat yhteneväiset. Kuntarajan siirto Lempäälän kunnan kanssa on Tampereen kannalta perusteltu ja tukee kestäväää kaupunkikehitystä.

#### Liitteet

1. Esitys kunnan osan siirroksi (kartta)
2. DVV:n lausunto
3. Maanmittauslaitoksen lausunto
4. Huomautukset (8 kpl)
5. Lausunto huomautuksista

Lisätietoja yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, puh 050 3839608

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuuston päätettäväksi, että liitteenä oleva esitys Lempäälän kunnan osan siirtämisestä Tampereen kaupunkiin hyväksytään lähetettäväksi valtiovarainministeriölle.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.
Otteet	Valtiovarainministeriö, huomatuksen jättäneet
Tiedoksi	Tampereen kaupunki/kirjaamo